

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

O temă veche.

Sînt unele lucruri, care nu se învechesc. Astfel este și tema despre lealitate și patriotism în comparație cu divinizarea revoluției și cultul „marelui exilat” dela Turin. De mulțori ne-am ocupat cu această temă, dar firea ei ciudată și mulțimea elementelor de concetățenii maghiari, ne dau în toată ziua pentru a o discuta, ne silesc să ne ocupăm mereu cu dînsa.

În zilele din urmă s'au întemplat noue lucruri în această materie, lucruri care nu este permis să le trecem cu vederea.

Se știe că la Budapesta tocmai este deschisă o expoziție de „reliquii” din revoluția dela 1848. Se știe și ce a fost această revoluție din partea Maghiarilor: Nu opintirea unui popor de a-și îmbunătăți soarta, ci sfîrșirea unui partid politic spre sfîrșitul de a detrona dinastia și de a-și asigura sieși puterea peste toată țeara și peste toate popoarele ei.

Se știe, că în 1848 țeara a fost împărțită în două tabere: într'una era Monarchul legitim și cu el toate popoarele credincioase, majoritatea țerii, care nu consimțea la aspirațiile rebelilor. În cealaltă tabără era Ludovic Kossuth, susținut de majoritatea poporului maghiar, dar' mai ales de generalii fugari și sperjuri ai împăratului.

În fine revoluția a fost învinsă cu puterea armelor. Monarchul a intrat earăși în toate drepturile sale, Kossuth a părăsit patria și trăese în exil până în ziua de astăzi.

Ear' astăzi Maghiarii, după multe care s'au mai întemplat de atunci încoace, se bat în piepturi și se gereză de poporul cel mai leal și singurul adevărat patriotic din țeară. Ei bine, cum se potrivește această lealitate, acest patriotism cu expoziția de reliquii revoluționare, care trebuie să jignească atât sentimentele Monarchului, cât și ale concetățenilor, care și-au vîrsat sângele pentru Monarchul?

Mai mult: Dilele trecute, precând Maiestatea Sa era întemplat la Bistrița cu cel mai extrem entuziasm din partea populației române și săsesci, a fost ziua născerii lui Kossuth. Ce s'a întemplat atunci la Budapesta? În localitățile expoziției se află o sală „a lui Kossuth”, care conține nu-

mai reminiscență dela acest reîmpăcat rebel. Aici s'a pus un bust al rebelului, s'a încununat cu flori și i-s'au făcut fel de fel de ovațiuni.

Este aceasta lealitate, când știut este că Kossuth a decretat detronarea Monarchului? Este patriotism, când știut este, că Kossuth nu a voit să primească amnestia și să vină acasă, declarând, că el nu cunoaște ordinea legală astăzi în vigoare în regatul Sfîntului Stefan?

Alt cas. La 6 Octomvrie este ziua, în care cei 13 generali împărătesci, care și-au călcat jurământul și s'au pus în serviciul rebelilor, au fost executați la Arad cu toată crîngimea asprelor legi militare de pe atunci. Se înțelege, că de când s'a început „era constituțională”, ziua de 6 Octomvrie este și de sărbătoare, ear' rebelii executați sînt „martiri naționali”, deși nici măcar de naționalitate maghiară nu au fost cu toții. În anul trecut li-s'a pus la Arad chiar și un monument, care a fost desvîlit cu mare tîmbălu.

În această zi s'a întemplat anul trecut, ca mai mulți elevi dela gimnaziul de stat din Buda să nu meargă la școală, ear' trași fiind la răspundere, sau scusat cu aceea, că au fost la serviciul divin, ținut pentru martirii dela Arad. Directorul, care se vede a fi om cuminte, nu a aflat în această motiv destul, ca băieții de școală să absenteze lecțiile, și i-a pedepsit, ear' pedeapsa, conform regulii, la sfîrșitul anului a înregistrat-o în atestate.

Dintr'aceasta s'a făcut mare cauză politică. Unul dintre deputații kossuth-isti, Polónyi ni-se pare, a interpellat chiar pe ministrul de culte despre purtarea „nepatriotică” a directorului Luther din Buda.

Ministrul, contele Albin Csáky, a promis atunci, că va cerceta afacerea, ear' acum terminată fiind cercetarea, a dat ordin, ca elevilor respectivi să li-se dea, dacă vor cere, alte atestate, fără clausula cu pedeapsa.

Va să știe ministrul Maiestății Sale a trebuit să se plece dinaintea cultului rebeliunii, în care kossuth-istii țin până astăzi zăpăcită opinia publică maghiară!

Și acești oameni au obrazul de a ne învîța pe noi în toată ziua și la toate ocaziunile, ce este patriotismul și lealitatea „adeverată”? Acești oameni

își dau aerul, că numai ei sînt buni patrioți, numai ei sînt chemați să apere Tronul și patria contra „elementelor nepatriotice”.

Mai mincinos și mai periculos titlu de laudă decât patriotismul kossuth-revoluționar nu și-a dat încă nici un popor. Dar' pe noi să ne ferească D-zeu de asemenea „patriotism” și de asemenea „lealitate”.

Maiestatea Sa Monarchul în Banat.

Maiestatea Sa Monarchul a ajuns pentru a visita expoziția la Timișoara Mercuri dimineața, la oarele 9.

La gară M. S. Monarchul a fost întâmpinat de autoritățile civile și militare. La gară comitele-suprem Molnar Victor a ținut un scurt discurs de binevenire, ear' în Josefstadt, la primul arc de triumf a pronunțat discurs burgmaistrului orașului Carol Telbis.

Ambelor discursuri M. S. Monarchul a răspuns pe scurt.

Cortegiul a ajuns la reședința episcopescă între uralele nesfîrșite ale mulțimii. În palatul episcopesc M. S. a fost primit cu un discurs de cătră episcopul catolic Dessevly.

La oarele 10 s'a început primirea deputațiilor. Au fost primiți delegații diferitelor confesiuni, ai corpului ofiteresc, delegațiunea orașului Timișoara și Verșeț, a comitatului Timișeni, a Ovreilor, a camerei advocațiale, a camerei notarilor publici, a camerei de industrie și comerț.

A primit întâiu pe episcopul catolic.

Apoi pe Sfinția Sa episcopul Lugojului Dr. Mihályi. Eată alocațiunea acestuia:

„Maiestatea Voastră împărătească și regală! Preagrațiosul nostru Monarch! Credința neștrămutată de supuși, întărită prin sentimentele noastre de grațitudine, ne încurajază a ne prezenta înaintea M. Voastre aici, între zidurile cetății libere regesci a Timișoarei. Credincioșii ce ne-au precedat conștii de clerul diecesei de rital greco-catolic a Lugojului, și-au recăștigat drepturile lor cetățenesci în urma victoriilor armatei Casei domnitoare. Credincioșii actuali ai diecesei însă în privința progresului moral-religios s'au dezvoltat mai mult în urma solicițudinii M. Voastre apostolice. Industriei noastre provinciale prin grațioasa M. V. cercetare îi dau un impuls părintesc. În sincera noastră credință, implorăm cu supunere: luați sub scutul Vostru și pe mai departe biserica noastră, care prin dogmele sale propagă sîrguința și sfîntesce ori-ce muncă. În menirea noastră sfîntă cu

zel neobosit ne vom sili a ne face vrednici de grația Voastră regală apostolică, după-cum împreună cu credincioșii noștri nu vom înceta a ruga cerul, ca Tronul M. Voastre să fie încungiurat de mărire eternă, binefacerii domniei să se lătească peste patrie, să proteagă Casa domnitoare și să Vă țină îndelung pentru salvarea și binele nostru al tuturor”.

M. S. Monarchul a răspuns în următorul chip:

„Primesc cu deosebită mulțumire expresiunea de supunere și lealitate a clerului diecesei greco-catolice a Lugojului. Jertfiți și de aci încolo toată puterea voastră pentru binele bisericii și al patriei, în care lucrare puteți conta totdeauna pe simpatia și bunăvoința Mea părintească”.

M. S. Monarchul a primit apoi pe patriarhul Sêrbilor, care a ținut următoarele!

„M. Voastră împărătească și regală! Preagrațiosul nostru Monarch! Venirea îmbucurătoare a M. V. în acest oraș vestit, pe care în nisuița lor pentru bucurările intelectuale și materiale cetățenii sei l-au ridicat la un centru, aici în părțile de Sud, a umplut de bucurie populațiunea acestei provincii, credincioasă M. Voastre. Credința neștrămutată a îndemnat și pe episcopatul greco-oriental sêrbesc a se prezenta înaintea M. Voastre, simțim-ca deodată cu expresiunea bucuriei, pentru ca deodată să prezentați, întru noi, și mulțumim totdeodată și pentru îngrijirea părintească despre care dați atâtea semne supușilor credincioși ai M. Voastre dând expresiune iubirii noastre nemăginate, a supunerii și fidelității noastre neștrămutate cătră Tronul glorios. Cu cea mai profundă supunere îndrăsnim a ne prezenta M. Voastre cu rugarea să binevoiți pregrația M. Voastre expresiunea de devotament a clerului sêrbesc și a acorda și pe mai departe Preainaltul scut. D-zeu binecuvinteze, pănească și lungescă firul vieții M. Voastre până la cele mai adînci bătrînețe”.

(Entusiaste strigate de „Eljen” și „Zsvio”.)

M. S. Monarchul a răspuns:

„Primesc cu plăcere și cu această ocaziune reînnoirea despre încredințarea supunerii și fidelității clerului greco-oriental sêrbesc. Pentru aceste sentimente, precum și pentru îndeplinirea cu zel a afacerilor bisericesci și pentru atitudinea voastră patriotică, puteți fi siguri și pe mai departe de grația Mea regescă”.

Eată discursul rostit de Sfinția Sa episcopul Aradului, Ioan Mețian.

„Mai. Voastră împărătească și regală! Preagrațiosul nostru Monarch! Venirea M. V. și în aceste ținuturi locuite în mare parte de Români ne oferă și nouă, archipăstorilor și consistoriilor dieceselor greco-orientale române ale și că acestia nu odată i-au zugrăvit portretul.

Sînt convins, că Renzo exercită o mare influență asupra ei. Nu-și mai încreșese pîrul, nici nu și-l taie deasupra frunții, poartă haine foarte simple, al căror singurul decor este cordorul peste mijloc, cu cataramă de aur și petri scumpe.

— E o modă estetică aceasta, am întretat odată pe Hermione.

— Modă estetică? Cum poți fi atât de orb? Aceasta nu e modă după estetică, ci după modelele lui Renzo. Esmea a trimis atelierului Worth câteva schițe de ale lui Renzo, care se servească de model. Ce-i pasă ei de modă. Ea nu caută alteeva, decât să placă oaspei ei. D-ta n'ai știut aceasta?

Cum se nu știu. Ba știu și aceea, că omul acesta trebuie să plece de aici.

De altfel nu găsesc motive de ce ar pleca. Numai de dragul nostru? Amorul lui este dintre cele mai curate. Înșuși nu-și mărturisese pasiunea, dar' de aceea fapta rămâne. Apoi Esmea este seducătoare de amabilă cu el. La ce ar renunța de toate acestea?

Mr. Hollys lui Lord Llandudno.

Soi tot atât de bine ca mine, că în asemenea împrejurări un om sărac și cînstit, — și eu cred că el e cînstit, — nu hesită pentru a se retrage. Recunosc, că tentațiunea este foarte mare, dacă e așa după-cum scrii: că are mare influență asupra Esmei.

Toate acestea mi-se par așa de ciudate de par'că așa sta pe jeratec. Ce are de gând să facă Esmea? La aceea nu se poate gândi

Aradului și Caransebeșului, cea mai plăcută ocazie de a ne exprima M. V. și Casei domnitoare credința și supunerea noastră rămasă nouă ca moștenire dela strămoși. Biserica greco-orientală națională români mulțumesc viețea sa nouă părintescii îngrijiri și grației M. V., viețea pe care își dă silința a o întări întru binele Tronului și al patriei, precum și în interesul credincioșilor sei. Pe lîngă expresiunea simțimțelor noastre de profundă grațitudine, rugăm pe M. V. să binevoiți grațios a primi și din partea noastră expresiunea credinței și supunerii noastre, și a învrednici în veci credincioasa noastră biserica și popor de grația Voastră regală. Noi și credincioșii bisericii noastre nu vom înceta a implora cerul în rugămintele noastre, ca pentru binele patriei și bisericii noastre să lungescă viața grațiosului nostru Monarch și Rege. Să trăească Maiestatea Sa!” (Aceste din urmă cuvinte au fost rostite românește.)

M. S. Monarchul a răspuns:

„Mă bucur foarte mult, că fiind aici ați profitat de ocaziune și d-voastră pentru a vea în fața Mea. Expresiunea neclintitei d-voastră credință o primesc cu mulțumire și binecuvinteze, ca voui spriginl totdeauna cu bunăvoință interesele d-voastră bisericesci, a căror îngrijire zeloasă Vi-o recomand cu tot dinadinsul”.

După acesce pretutindenii printre Români se deschid ușile școalelor închise peste vară și tineretului și dascălii Românilor își încep munca lor binecuvîntată.

În sâtlețul seu, în orașul seu dascălul și profesorul își caută de treabă. Merge la școală, ține lecția, caută a se conforma ordinațiilor ministeriale sau umblă în voea dlui inspector și... lucrul s'a isprăvit.

La finea lui August reuniunile de învîțare se adună, cum se adună. Di președinte ține un cuvînt de deschidere, câte un biet dascăl din vre-o carte ruginită cetesce o disertație, colega o censurează, reuniunea o declară deamnă de tipărit. Apoi vin vaietele în

O lipsă simțită în viața noastră culturală.

În zilele aceste pretutindenii printre Români se deschid ușile școalelor închise peste vară și tineretului și dascălii Românilor își încep munca lor binecuvîntată.

În sâtlețul seu, în orașul seu dascălul și profesorul își caută de treabă. Merge la școală, ține lecția, caută a se conforma ordinațiilor ministeriale sau umblă în voea dlui inspector și... lucrul s'a isprăvit.

La finea lui August reuniunile de învîțare se adună, cum se adună. Di președinte ține un cuvînt de deschidere, câte un biet dascăl din vre-o carte ruginită cetesce o disertație, colega o censurează, reuniunea o declară deamnă de tipărit. Apoi vin vaietele în

să-i fie soție. Kenzo n'are o lăscăie, dar' n'are nici măcar nume.

Lord Llandudno aceluiași.

Se înțelege, că nu pot să judec nimic despre purtarea Esmei, dar' o cred capabilă a comite acel lucru, dacă nu de alteeva, apoi pentru a o năcăji pe bunică-sa și a se împotrivi nouă.

Știi și d-ta, că ea e independentă cu deserviri și că nu putem să recurgem la intervenirea justiției.

Mărturisesc că mi-s'a urit cu comedia aceasta lungă, și că plec în Stîria, la vîntătoare de urși cu Hohenlohe.

Îndată-ce am lăsa-o singură, sînt convins că ea va fi cea dintăiu care se bage de seamă ce prostie face. Încăpătînarea înăscută în ea, este principialul motor al purtării ei de acum. Fii convins despre aceasta.

Dar' de aceea să nu crești că ar fi ceva definitiv hotărît. Sînt încă tot la ocol portret, care de sigur va fi un capod'operă.

Veți fi știut, de sigur, ce faci când trimiți aici asemenea om.

Hermione și Jack sînt logodiți. Cunnia e hotărîtă pentru Crăciun.

Toți se bucură de această căsătorie.

— Ceea-ce mie îmi este tocmai de ajuns ca să perd orice plăcere, — mi-a ținut acum de curînd Esmea.

— Cred, — i-am răspuns.

Ea se înamorează numai din împotrivire.

Trad. de Ioan Russu Șirianul.

(Va urma.)

FOIȚA „TRIBUNEI”

Frescurile.

Roman

de

Ouida.

II.

(Urmare.)

Mr. Hollys lui Lord Llandudno.

Iubite amice!

Nimic n'am a-ți scris. Renzo nici-odată nu și-a acuns originea. E fiul natural al unei femei din Florinella. Moșul seu a fost butero, adevăc un păstor, care a păzit vitele cunute mari.

Preutul din Florinella își are și el romanul seu. Se trage dintr'o familie nobilă și numai după moartea tragică a adorarei sale s'a făcut preot.

Fiul seu adoptiv nu e în nici un fel de rudenie cu el.

În privința aceasta toți locuitorii din Florinella sînt de o părere.

Preutul acesta, care îl iubesc cu adevărată iubire părintească, a primit să crească pe copil. L-a trimis la universitatea din Roma, unde a făcut studii strălucite.

Băiatul s'a dat apoi artei, trăind în sărăcie în München și Paris. S'a reîntors după aceea în Italia, unde își împărția viața între atelierul seu (o mansardă) și parochia din Florinella.

Aici a zugrăvit frescurile din biserică, ceea-ce a servit de nenorocită ocazie a-i face cunosciunța.

Eată totul ce știu despre dînsul. Are treizeci-și-doi de ani.

Poți vedea, că istorisirea mea e cât se poate de aproape de adevăr. Dar' după legile societății noastre Esmea tot așa de puțin se poate gândi la căsătorie cu dînsul ca-și-cînd ar fi un hoț ori un gade.

Cred că cu toții sîntem proști, dar' ce să facem, așa e viața!

Dacă d-ta, care ești acolo, nu știi ce să faci, atunci ce să ții cu, care sînt la distanță de câteva sute de mile.

Ceea de ce mă tem mai tare, e ca Esmea să nu rupă definitiv cu bunică-sa, și luând lîngă dînsa vre-o amicică excentrică, ca de pildă Mrs. Alsayer, să înceapă o viață de tot independentă și să se compromită în mod îngrozitor.

În nimenea și nimic altul n'am speranță decât singur în Renzo. Îl cred cu deservire om onest, care se va retrage, când va afla aceasta necesar.

Lord Llandudno lui Mr. Hollys,

Roma.

Milton-Ernest.

Iubite Enri!

Eu nici-odată n'am creșut în Iosifi. Atitudine sfîntă de Iosif, față cu o femeie tîneră, care i-se ofere într'un mod cînstit, este o imposibilitate fizică.

Esmea deocamdată nu se preocupă decât de portret, și aș pute face rămășag, că aceasta va fi mai frumos decât acela al amantelui lui Tizian.

Lady Cairnwrath e și ea totdeauna de față. S'ar potrive de minune ca model al împlinirii datorinței.

Esmea duce cu sine la Caunes pe Mrs. Alsayer. Aceasta mi-se pare cel mai mare pericol.

Vic m'a vizitat. Se plînge, că a putut să fie atât de prostănac, credul. Cum a și putut să cadă grămadă acest plan de căsătorie? Nu lipsiau decât iscălturile noastre pe cel mai admirabil contract de căsătorie, ne mai vorbind despre minunatele moșii ce stau alături.

Aceasta nu e alteeva, decât a-ți bate joc de prevedință, ceea-ce Esmea a făcut de altfel cel puțin de douăzeci de ori de când nu mai e copilă.

Mr. Hollys lui Lord Llandudno.

Vrei să ții că e lucru serios cu Renzo?

Lord Llandudno aceluiași.

Poate. La început Esmea m'a sedus, dar' acum încep a crede, că Lady Cairnwrath are dreptate.

Se poate însă, că în cele din urmă Esmea nu caută decât a satisface un capriț, care se se termine prin un portret. La ce să intervenim?

Ați-dimineață am încercat să fac oarecare alușuni privitoare la acest lucru. Dar' ea m'a primit cu ironie și mi-a ținut:

— Portretul în uleiul prețuese mai mult decât ori-ce fotografie, pe care fotografi o pun în vîndare, fie că au, fie că nu au autorizație.

La aceea nici pe departe nu se gândia, că ar fi putut tot atât de bine să-și zugrăvească chipul prin Baudry ori Carolus Duran,

și că acestia nu odată i-au zugrăvit portretul.

Sînt convins, că Renzo exercită o mare influență asupra ei. Nu-și mai încreșese pîrul, nici nu și-l taie deasupra frunții, poartă haine foarte simple, al căror singurul decor este cordorul peste mijloc, cu cataramă de aur și petri scumpe.

— E o modă estetică aceasta, am întretat odată pe Hermione.

— Modă estetică? Cum poți fi atât de orb? Aceasta nu e modă după estetică, ci după modelele lui Renzo. Esmea a trimis atelierului Worth câteva schițe de ale lui Renzo, care se servească de model. Ce-i pasă ei de modă. Ea nu caută alteeva, decât să placă oaspei ei. D-ta n'ai știut aceasta?

Cum se nu știu. Ba știu și aceea, că omul acesta trebuie să plece de aici.

De altfel nu găsesc motive de ce ar pleca. Numai de dragul nostru? Amorul lui este dintre cele mai curate. Înșuși nu-și mărturisese pasiunea, dar' de aceea fapta rămâne. Apoi Esmea este seducătoare de amabilă cu el. La ce ar renunța de toate acestea?

Mr. Hollys lui Lord Llandudno.

Soi tot atât de bine ca mine, că în asemenea împrejurări un om sărac și cînstit, — și eu cred că el e cînstit, — nu hesită pentru a se retrage. Recunosc, că tentațiunea este foarte mare, dacă e așa după-cum scrii: că are mare influență asupra Esmei.

Toate acestea mi-se par așa de ciudate de par'că așa sta pe jeratec. Ce are de gând să facă Esmea? La aceea nu se poate gândi

contra preoților, în contra primarilor, care nu voesc să dea leaflă dascălească, plângeri în contra lumii întregi și — hai la banchet. Lumea pleacă veselă acasă și treaba s'a mântuit.

Vine timpul școlii și fiecare învățător stă pe acasă.

Să odihnească în pace! De astădată n'o să ne ocupăm cu dinșii.

N'o să ne întrebăm, care este ținta reuniunilor de învățători și cum se lucră întru ajungerea scopului lor? N'o să ne întrebăm, că oare există vre-un scop comun al instrucțiunii în metropoliă întreagă și că acest scop în ce mod a devenit conștient în inimile învățătorimii? Și nici n'o să scrutăm cauzele, pentru care la învățătorimea a 3 milioane de Români de deci de ani nu se desvoaltă o viețată pedagogică mai roditoare și nici o singură foaie pedagogică nu poate vegeta mai mult de un an doi. De altădată o să ne ocupăm și de aceste chestiuni, căci ele par mai greu cu deslegat, când în fruntea învățătorimii din arhidieceză stă un om excelent, la Arad lucră harnicul George Popa, ear' Caransebeșul se fălește cu un Ștefan Velovan.

Acum deocamdată privirile noastre ni-le ațintim spre un alt ram al instrucțiunii românești: spre școlile noastre secundare.

Ridicate prin hărnicia singuraticilor Români și din sudoarea poporului românesc, gimnaziile din Brașov, Năsăud, Blaj, Beiuș și Brad, școala reală și cea comercială din Brașov, trăesc o viețată de eremiți, parc'ar fi resfrate pe întreg rotogolul pământului și nouă mări și nouă țeri le ar despărți una de alta.

Filologul clasic din Năsăud n'are cunoscință nici despre persoana, nici despre lucrarea colegului său de la Brașov. Fiecare corp profesoral dela școlile noastre secundare este par'că îngrădit de muri chinezi, prin care nu străbat decât ordinațiunile ministrului și sfaturile, când palide, când isvorite din necunoscință de cauză ale consistențelor respective.

O idee clară despre scopul școlilor noastre secundare, o codificare, o adunare la un loc a legilor și ordinațiunilor, care hotărăesc cu necesitate mersul extern și intern al instrucțiunii, un plan de învățământ întocmit între marginile legilor și adaptat trebuințelor parțiale ale noastre, o opinie publică dascălească în chestiuni de învățământ, — toate acestea la cele mai multe școlile din țestine sunt numai un „*pium desiderium*” în inimile doritoare de progres și lumină.

Vin amenințările guvernului pentru lipsa de manuale. Corpurile profesoriale apelează la consistențe. Aceste dau sfaturi părintești — și treaba rămâne baltă. Câte gimnaziile, atâtea ortografii, atâtea manuale. În chestiuni de cea mai mare importanță pentru instrucțiune sinoadele decid, fără să aibă înaintea lor părerea destilată prin focul discuțiunilor pricepătoare de celor chemați. De aici nemulțumirile profesorilor, invinuirii în sus și în jos, sbuciumări fără nici un rezultat.

Statul are ministerul cultelor și al instrucțiunii publice, are consiliul de instrucțiune, are anchetele din cas în cas ale celor chemați, are parlamentul, unde sânt mulți, care se ocupă „*ex asse*” de chestiunile instrucțiunii publice, se înțelege în înțelesul lor. Și cu toate aceste profesorii dela școlile de stat și cei confesionali cu limba de propunere maghiară au reuniunile lor, au jurnalele lor proprii; ei își formează opinia publică în chestiunile de învățământ, din înțurmirile și discuțiunile lor se îmbunătățirile privitoare nu numai la învățământ, ci chiar și la starea lor materială.

E evident, că profesorii nostri nu pot intra în aceste reuniuni pentru simplul cuvânt, că interesele noastre, întreaga activitate a profesorilor nostri diferă în mod esențial de a lor.

Dar' oare profesorii nostri s'au fie în stare a înființa ei înșiși o astfel de reuniune? Cele 7 școlile medii, 4—5 institute pedagogice și școala civilă din Sibiu s'au fie ele în stare a alcătui o reuniune a profesorilor dela școlile medii? Ori poate mai este trebuință de a vedea lipsa unei astfel de reuniuni? M'aș încerca a o face, dacă n'aș ave teamă, că prin aceasta voi vătămă rău ambiția de oameni cuminte a celor interesați în chestiune.

Am auzit, că s'a mai făcut odată o palidă încercare. S'au fost adunat

câțiva profesori undeva, au discutat ceva, ba poate și un mic banchet s'a ținut, dar' apoi s'a dus fiecare acasă și — atât.

Ba că superiorii nostri nu se prea bucură de o lucrare mai învederată a profesorilor, ba că nu se pot unii neuniți cu uniți (blăstemul nostru național!), ba că înaltpreasfinția Sa metropolitul Vancea nu dă voe profesorilor și multe altele.

Nu credem.

Când interesul pentru binele obștesc este atât de evident, când exemplul de sute de ani al străinilor ne isbesce în fiecare zi, când vedem feluritele năcazuri ce isvoresc din starea actuală și când un curent puternic ar voi să micșoreze nevoile noastre și să se umple un gol adânc simțit în viețată noastră culturală, — cine-ar mai cuteza a se pune? Ori doară „slăbia de suflet pe toți îi verigă?”

Imposibil.

Punem ideea unei reuniuni a profesorilor dela școlile medii românești în circulație și rugăm pe toți aceia, care doresc întruparea ei, să-și dea părerea și să pornească la lucru! —

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 6 Septembrie a. v.

Chestiuni interne.

Un comunicat din Budapesta al lui „Pol. Corr.” spune, că guvernul unguresc întru nimic nu și-a schimbat vederile cu privire la ocuparea, respectivă permutarea scaunului primățial romano-catolic. Mai departe se anunță, că scirea unor foi, că primătele ar fi numit deja, nu este adevărată.

Față cu diferitele scrieri despre urcarea bugetului de război, guvernamentalul „Nemzet” declară, că echilibrul bugetar, obținut prin grele jertfe și încoardări, nu e permis să fie alterat prin nici un fel de pretențiuni. Ori-cât s'ar dovedi prin oameni de specialitate, că situația este amenințătoare și că în armată mai sânt multe îmbunătățiri de făcut, nu va succeda a sguduî convingerea cercurilor competente, că finanțele rangeate sânt o mai puternică garanție pentru siguranța statului, decât chiar și armata.

Un comunicat oficial anunță, că la toamnă guvernul va prezenta parlamentului un proiect de lege despre îmbunătățirea stării funcționarilor de stat. Totodată comunicatul adaugă, că nu sânt exacte datele publicate de un ziar din Budapesta despre îmbunătățirile ce guvernul voesc să propună.

Toastul dela Erfurt.

Eată textul toastului rostit de împăratul Wilhelm cu prilegiul manevrelor dela Erfurt. Repetăm, că toastul a produs mult sânge rău în Franța, respective a fost mult exploatat de politicienii revanșisti: „Mă bucur a-mi pute exprima deplina mea mulțumită. A vedea ostașii din Marca-veche, din Turingia și Saxonia la acest loc este pentru mine o bucurie cu atât mai mare, cu cât pământul acesta este foarte important prin tradițiile istoriei patriei. La locul acesta cuceritorul corsican a insultat greu pe principii germani și a umilit adânc patria strivită. Atunci s'a născut în sufletul fericitului meu străbun idea rezistenței până la extrem, care apoi a dat naștere răsunării dela 1813.”

Afacerea dela Metelin.

Toate foile engleze se unesc în părerea, că dacă împregiurările ar reclama un pas atât de serios ca ocupațiunea unui teritor turcesc, nu insula Metelin ar fi locul potrivit pentru aceasta. „Morning Post” scrie, că ocupațiunea aceasta nu ar fi numai un act de violență, ci un act de slăbiciune. Ori din care parte se va da signalul de război, din partea Angliei n'are să fie dat. „Standard” scrie din acest incident, că Anglia la nici un cas nu va permite, ca Rusia să devină stăpânitoarea Dardanelor. Înainte de a pute spera a căpăta Constantinopolul în mâni, ar trebui să se spargă tripla alianță și Anglia să-și peardă prietenia puterilor ce o compun.

Din Constantinopol se telegrafează, că ambasadorul White a transpus Poartei verbal declarațiunile relațive dela Sigri. Ministrul turcesc de ex-

terne a trimis după aceasta o notă lui White, în care-l reacează să-și trimită în scris declarațiunile. Ambasadorul englez încă nu a satisfăcut cererii ministrului.

Germania și Vaticanul.

Cu prilegiul petrecerii împăratului Wilhelm la München, cancelarul Caprivi a avut o întâlnire cu nuntial papal de acolo. Raportul ce a trimis nuntial la Roma despre întrevorbirea ce a avut cu Caprivi, a făcut impresie foarte bună în Vatican. Detailurile întrevorbirii încă nu sânt cunoscute, dar', după-cum asigură „Pol. Corr.” este sigur, că Vaticanul a primit din nou convingerea, că guvernul imperiului german are cele mai bune dispozițiuni în chestiunile care privesc Germania și biserica catolică.

După revoluția din Chili.

Se telegrafează din Paris, că guvernul francez a plenipotențiat pe reprezentantul său din Valparaiso să recunoască guvernul provisor din Chili. Asemenea a făcut și guvernul Italiei, precum spune „Agentia Stefani”, și al Germaniei, după-cum i-s'a telegrafat ziarului „Newyork Herald”.

Politica dlor Mocsonyi-Babeș.

Credem a face un serviciu cauzei noastre naționale, dacă punem tocmăi acum sub ochii cetitorilor nostri lucruri petrecute într'un trecut nu prea îndepărtat, dar' cu toate aceste aproape uitate. E vorba de apărarea cauzei noastre naționale în parlamentul maghiar din Budapesta în anii 1870—1876. Pe atunci dlul Alex. Mocsonyi și Vincențiu Babeș erau reprezentanți ai poporului român. Cest din urmă redigia și un ziar român, susținut de cel dintău. Ambii deci aveau suficientă ocaziune de a-și manifesta în public vederile lor politice. Și fiindcă astăzi atât noi Români, cât și alții întimpinăm atitudinea politică a dlor lor cu oarecare neîncredere, va fi, credem, foarte folositor a căuta după explicațiuni în trecut, dacă nu le găsim și nu ni-se dau în prezent.

Pe la anul 1870 aflăm prin presa română, reprezentată pe atunci prin „Federețiunea” și prin „Gazeta Transilvaniei” a dlui George Baritiu, o polemică aspră contra dlui Babeș pentru „veleitățile honvediste” ale d-sale. În camera Ungariei se discuta pe atunci legea pentru pensionarea honvedilor. Dl Babeș era deputat și membru al clubului deputaților naționali, și, precum se vede, exercita în acest club o influență oare-care, căci a determinat clubul să iese o pozițiune neutrală față cu legea pentru pensionarea honvedilor din 1848. Presa română combată această atitudine „neutrală” a clubului, și polemia a fost atât de aspră, încât „Federețiunea” a declarat „fapta dlui Babeș de tradare națională, dând totdeodată clubului întreg un vot de neîncredere”.

Pentru a acoperi pe dl Babeș inteligența română din Timișoara se întrunesc într'o conferență, ca să se pronunțe în general asupra atitudinii clubului național și asupra celei a dlui Babeș în particular. Acea conferență formulează o declarațiune iscalită de Dr. Vasici de următorul cuprins:

„Dl Babeș este bărbatul nostru cel de mai mare încredere, sântem convinși că nu este trădător și urmăm sfaturile lui și la bine și la rău. Dacă ne va da periri prin tradare, atunci perim, căci mai bun decât pe el pe nimeni nu avem, căruia să ne încredem. D-nii Mocsonyiescii dimpreună cu toți membrii de ilustru nume sânt pentru noi tot așa. De asemenea și ceilalți membri ai clubului se bucură înaintea noastră de stima și venerațiunea cea mai profundă.”

Despre acest vot de încredere ziarul „Informațiunile Bucurescene”, citat de „Federețiunea” (nrul 49 din 1870) scrie sub titlul „Cultul personal și conferența română dela Timișoara” următoarele:

„...condamnăm din capul locului atăta lealitate, fie ea măcar a întregii populațiuni române din acea provincie. Conferența dela Timișoara a probat prin declarațiunea sa, că nu cunoasce nici măcar elementele principiilor moderne de drept și de stat, după cari tot mandatariul este responsabil de acțiunile sale. Toată lumea este astăzi responsabilă de ceea-ce face în numele și ca reprezentante altei persoane, prin urmare responsabil

este și dl Babeș ca reprezentant, și mai ales responsabil este dl Vasici și conferința d-sale înaintea națiunii și înaintea venitorului pentru doctrinele ruginite, servile, despotice și imbecile, ce le propagă și susține astăzi, doctrine de corupțiune și eternă încatenare și suprimare a ori-ce cugetări libere.”

Dar' nu numai din „neutralitatea” domnului Babeș și a „clubului național” față cu un proiect de lege, care tinea la pensionarea honvedilor din 1848, se puteau face concluziuni la vederile politice nutrite prin dl Babeș, ci „Albina”, ziarul român al domnului Alex. Mocsonyi redigiat prin domnul Babeș, se pronunță în mod foarte respicat asupra atitudinii ce Români au să iese în politică. El țice (nr. 15 din 1874):

„Partida stângei extreme pe timpul împăcaciunii dualiste dela 1867 abia număra bieți vr'o 15 membri, pe cari resolutul și dibaciul Böszörményi îi ținea laolaltă; ear' acum ea are să ajungă a fi deciziătoare între diferitele partide. Noi din parte-ne nu putem decât să ne bucurăm de această constelațiune, căci adevărul spunând, numai încă la această partidă maghiară a rămas ceva tendință adevărat liberală, adevărat respectătoare de popor și de interesele sale, prin urmare cevași mai genuină patriotică. Și la acest loc, cu această ocaziune, noi de nou provocăm atențiunea națiunii noastre asupra partidei și luptei noastre naționale.”

Va să țice dl Babeș deja dela 1874 a ținut să știe, că d-sa doarece un fel de cooperare între partidul kosuth-ist și „națiunea noastră”. Că dl Babeș n'a lucrat în acest înțeles de capul său se vede și următoarea episodă, mărturisită de dl Alexandru Roman („Federețiunea” nrul 16 din 1874):

„Când se agitase chestiunea de organizare a capitalei și vădusem, că prin acel proiect de lege se dă lovitură legii de naționalități, eram numai doi înși (eu și Bonciu) dintre membrii clubului național prezenți la dietă și declinand dl Bonciu a reclama, primisem eu, declarând că consider de datorință morală a ridica vocea în cameră în contra flagrantei vătămări a unei legi în vigoare. Câteva zile în urmă sosind Cosma, Antoniu și Alex. Mocsonyi, la inițiativa dlui Bonciu clubul (5 membri prezenți) se adună și în conferența ținută se desbăt chestiunea. Dl Alex. Mocsonyi susținea, că nu este bine a reclama; ce să luăm — țicea d-sa — asupra-ne odiul Maghiarilor pentru dragul Nemților din Budapesta? declinand expres și onoare, ce-i oferisem, de a face dinsel reclamațiunea.”

„Atunci, spriginit de dl P. Cosma, am susținut necesitatea reclamațiunii, nu de dragul Nemților, ci întru interesul nostru național, declarând și aci de nou, că de nu se va face din club, sânt resolut a o face eu singur. Urmarea fu că această însărcinare prin voința majorității cădu asupra dlui Bonciu, care în ziua desbaterii generale, chiar pe când era să vorbească, eși a se preumbla cu dl Al. Mocsonyi în coridorul camerei, și când fu provocat, lipsind din ședință, după-ce oratorii maghiari observând aceasta, receseră cu grabă dela cuvânt, proiectul se și primi la vot și reclamațiunea rămase în coridorul camerei.”

Dl Bonciu, deputatul „național” de odinioară, e astăzi dl Boncs, presidentul partidului guvernamental maghiar-ovresc din Arad; dl Alexandru Roman a ajuns și el în urmă în tabăra guvernului, ear' dl P. Cosma a trebuit să renunțe deocamdată la politica „națională” și să se mulțumească cu un post bine dotat la un institut de bani. Cu toate aceste politica dlui Babeș dela 1874 era atât de maghiaro-filă, încât nici acesți trei domni cu tendențe guvernamentale nu o puteau aproba.

(Va urma.)

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Din Munții-apuseni, în Septembrie 1891.

Sântem la începutul anului școlar. Viitorul unui popor atîrnă dela învățământ, și prin urmare în tot cazul cauza școlară este peatra fundamentală pentru asigurarea bunăstării și adevăratei stări culturale la care nisum. Nu poate fi păcat mai mare ca acela, când tinerimii i-se detrage învățătura, și cei care contribuie la neglierea cauzei școlare sânt adevărații inimizii ai omenimii. Durere, că pe tot locul aflăm neajunse pe acest teren, dar' ceea-ce se întimplă în acești munți, rar se va pute afla în altă parte în întreaga țeară.

Locuitorii acestor munți, care au dat probe de cele mai mari jertfe în cauzele mo-

mentuoase ale vieții poporului român, pentru care fapte și-au atras ura cea mai înverșunată a asupritorilor nostri seculari, ași sânt expuși chiar de către organele bisericesci celor mai desastroase neglijeri provenite din patrocinarea unei familii, care a făcut numai serviciu contrarilor, dar' nici-odată neamului nostru.

Acea afacere a partidei viitorilor de tristă memorie ne dă deslușire, cum poporul Moților în hatrul unei familii este negleț prin incapacitatea aceluia, care ar trebui să fie sufletul vieții poporului în cele mai vitale interese de viețată. Spre țina de s. Pasci am descris unele afaceri de pe aici în o corespondență a mea, adresată „Tribunei”, și totuși până aci nimic nu s'a întimplat pentru a îndrepta lucrul spre bine, și așa mă ved constrins ca pe lângă aducerea aminte de acele stări să mai descoper încă următoarele:

Școlile din acești munți, odinioară atât în privința edificiilor, cât și a salariilor bine asigurate formau fala noastră, căci aveam totodată și învățători cu atrageră cătră tinerime. Și aci mai avem școlile și învățători ici-colea și cu salar corespunzător, dar' pagaba ca progres nu se poate vedea. A a servi cu câteva exemple. În comuna Câmpeni există o școală capitală cu trei posturi de învățători, fiesce-care cu salar de 300 fl., însă în anul expirat la această școală au adevărat a funcționat numai învățătorul de prima clasă, de vreme-ce unul s'a dus în România, pe al doilea fără nici o candidație l'a sfințit de preot, dându-i-se parochia din Câmpeni spre administrație, dar' ca să se suplinească aceste posturi devenite vacante nici vorbă nu s'a făcut, ba aci stau tot astfel lucrurile, căci nici concurs nu este publicat pentru cele 2 posturi vacante. Mă tem foarte, că preotul-dascăl și-a tras chiar și salarul e timpul, când el ca învățător — nici n'a mai funcționat. La această școală există și o bibliotecă populară, precum am înțeles, dar' aceea este închisă pentru tinerime. Astfel de stări le întimpinăm în o parochie protopresbiterală.

Nu va fi deci nici o surprindere, când onor. public va auzi, că în Vidra-de-sus învățătorul cu salar de 300 fl., în loc să se ocupe cu cercetarea oarelor de prelegere, el este arândator, scrutațor de mine, procurator în cauzele oamenilor etc. etc., ear' învățământul pruncilor este dat în arênda lui I. Miheș, — om neap de învățător, dar' al căru trecut nici nu corespunde chemării de învățător.

Mai jos se află altă școală la Vidra-inferioară. Aci este aplicat la pofta neintemeiată a parochului un alt individ necalificat și rudă de sânge a lui, care de mai multe ori a venit în conflict cu legea penală. Nu mai continuu; căci va fi destul pentru a produce un curent în bărbății chemați de a ne mântui de aceste nepăști, care înjuga pe acest popor persecutat cu vehemență din toate părțile. Nu pot crede, ca o națiune să poată suferi ca o parte atât de meritată, cum sânt locuitorii din munți, să mai îndure această tractare, și sânt convins, că dacă până acum plângerile Moților nu s'au sanat, congresul național, va lua măsuri ca să înceteze stările aceste triste produse pe calea administrațiunii bisericesci cu călcarea prescrierile Statutului-Organic. Moțul.

CRONICĂ

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarchul, plecând din Timișoara a trecut alaltăieri la oarele 10 și 25 m. prin Steinbruch, de unde și-a continuat drumul la Miramare. Mai târziu a sosit un al doilea tren de Curte cu suitele Maiestății Sale, care fără întrerupere și au continuat calea spre Viena. Tot atunci s'au reîntors și Archiducii Albrecht și Wilhelm la Viena.

Maiestatea Sa Monarchul cu prilegiul petrecerii Sale în Timișoara a permis ca podul de nou construit, care în acea zi s'a dat circulației, să se numească „Podul Francisc Iosif”.

Seire militară. Aseară la oarele 7 cele trei batalioane ale regimentului de infanterie nr. 31, care au luat parte la manevrele din Bistrița, s'au reîntors cu trenul în Sibiu. Dela gară trupa sosită în condițiuni foarte bune a intrat cu muzica peste Piața-mare și strada Cisnădiei la casarma de infanterie. Înaintea casarmei regimentul a defilat dinaintea comandantului său. Un public foarte numeros, a întimpinat pe soldații sosiți.

Ministrul Baross a plecat țilele trecute la Constantinopol într'o călătorie de studii.

Seire militară. Ministrul de honveți a ordonat ca în viitor și aspiranții de medici de asistență, fie în activitate, fie în rezervă, să fie supuși procedurii consiliului de onoare, întocmai ca și cadeții aspiranți de oficeri.

Din Veneția. „Monitorul Oficial” al României publică: „În cursul săptămânii, după dorința arătată de M. S. regina, s'au la Vene-

ția A. S. principele de Wied, fratele grațioasei noastre suverane, împreună cu augusta sa soție, ceea ce a pricinuit o viată bucurie Maiestății Sale, care încă stă în pat, căci boala de care suferă e de aceea ce se vindecă anevoie și încet. Regele și regina, în această crudă încercare, sânt statornic încungiuți de simpatia publică ce nu perde nici un privilegiu de a se manifesta în chipul cel mai călduros. Venirea M. Sale regelui la Veneția a fost binefăcătoare, pentru că a adus augustei bolnave dobândirea liniștei sufletești, care este o îndrumare sigură spre o totală vindecare.

Joi, 29 August, A. S. R. ducele de Genova a dat în palatul regal un prânz în onoarea M. S. regelui, la care au luat parte: Dl general Florescu, președintele consiliului de miniștri, suitele, prefectul Veneției, primarul orașului, contre-admiralul Carnevaro, directorul arsenalului, comandantul pieței, cum și alte persoane. În timpul mesei, musica a cântat imnul național român pe piața St. Marcu, unde mulțime de lume din toate straturile societății era adunată.

Regele și regina României. Cu data de 16 Septembrie „Agenția Română” primește din Veneția următoarea telegramă: „Regele și regina României au plecat aqidi-dimineață din Veneția, pentru a se duce la Pallanza, pe lacul Maggiore, unde vor sta timp mai îndelungat.”

Impăratul Germaniei și regele României. Cetim în „Timpul”: „Încă pe când regele se afla la Sinaia, Maiestatea Sa a primit o invitație personală din partea împăratului Germaniei de a veni să asiste la manevrele armatei germane. Suveranul nostru n'a putut urma acestei invitații din cauza stării sănătății Maiestății Sale reginei. Afăm acum, că împăratul Germaniei prin un trimis special a stăruit din nou pe lângă augustul nostru suveran, invitându-l a veni să asiste la manevrele dela Posen. Îndată după visita ce o va face Maiestatea Sa regelui Italiei, suveranul nostru va pleca să asiste la manevrele germane. Se prepară regelui nostru o primire din cele mai strălucite.”

Nou diar românesc în limba germană. Foile din București ne aduc știrea, că la 1 Octombrie va apăre acolo un diar românesc în limba germană. Titlul lui va fi „Rumänische Wochenschrift”, redactor Max Reininger.

Scire teatrală. Cercetând printr'o arhivă din Chișinău, Basarabia, dl Th. Burada a găsit nisece acte, din care rezultă cu siguranță, că între anii 1804 și 1812 era un teatru bine organizat în Moldova.

Duel între țăriști români. La 3 curent a avut loc la hipodromul dela Băneasa, lângă București, duelul dintre dl Possion, redactor la „Independance Roumaine”, cu dl Scupievachi, redactor la „Liberté”. Condițiunile au fost pistolul, la 25 de pași. S'au schimbat două gloanțe fără rezultat.

Podul peste Olt. Podul cel mare peste Olt, făcut de guvernul român, este terminat. Podul, care costă două milioane, va fi dat circulației în luna viitoare.

Prietenia ruso-franceză. La 15 l. c. n. s'a dat în palatul guvernial din Algier un banchet în onorul Rusiei, la care au participat toți soldații aflători în Algeria, care au luat parte la războiul din Crimea. La banchet a luat parte și un atașat al consulatului francez, fiind consulul împedecat prin boală a participa.

Cutremurul din Salvador. O telegramă din San-Salvador adresată diarului „New-York” Herald dă amănunte asupra cutremurului de pământ ce avu loc în această țară. Desastrul este cu mult mai mare decât își închipuie lumea la început. Vre-o patruzeci de persoane au fost ucise și vre-o șeszeci rănite. Temnița s'a cufundat omorînd trei prizonieri în carcere. Două bolnavi au fost omorâți la spital, chiar în patul lor. Șapte copii au fost striviți în deosebite puncte ale orașului. Sânt temeri ca mișcările solului să nu se înmulțească. Apele lacului Illo-Pongo au devenit foarte calde. Nivelul lor se ridică și se lasă, din ferice, pentru moment, nu se produce și alte fenomene.

Sciri senzaționale din Sârbia. Se telegrafează din Belgrad, că nrul dela 16 Septembrie al diarului „Male Novine” a fost confiscat din cauza unui articol ofensator la adresa împăratului Francisc Iosif. În aceeași zi s'au confiscat șapte pachete sosite din Viena, conținând o scriere agitată în favorul prințului Caragheorghievici.

VARIETAȚI.

(Îmbiânditorul și leul.) De curând răposatul dresător de animale Martin, care de 6 ani se retrăsese în viața privată la Bruxelles, căpătă dorul de a-și mai vedea odată vechia sa menajeră. Se duse deci tocmăi în timpul când se împărția hrana. Perdut între mulțimea spectatorilor, se uita și el la animalele ce tocmăi și-au primit așteptata hrană. Deodată tuși, și se vede minune, toate bestiile s'au oprit, cu capetele ridicate în sus căutau în partea de unde s'a aușit tușind și într'un singur glas începură toate a urla de bucurie și se aruncară asupra gratiilor unde erau închise, încât mulți privitori o luară la fugă. Papagalii, pelicanii și alte păsări și cu deosebire maimuțele începură să

sbieri; hienele și lupii urlau de cugetai că iadul s'a deschis.

Pe vremea asta Martin făcu semn cu mâna și mai pe urmă cu vocea-i încă destul de puternică, și deodată se făcu tăcere. Se duse apoi pe la colivii, și băgându-și mâna prin grătelele de fer, începu a neteși animalele. Din toate animalele un tigru colosal arătă o bucurie nebună. Sbierea întâiu mai încet, apoi mai tare, cu durere, și începă a linge mâna și fața vechiului său stăpân prin gratii. După-ce acesta se depărtă de acolo, tigrul se lungi la pământ și nu voi să mai atingă nutremântul ce se afla încă întreg lângă el. Se duse apoi dresătorul la colivia unui leu, pe care l'a fost bătut odată foarte tare. Acesta se făcu că nici nu observă pe vechiul seu dascăl, și stătă privind-l cu nepăsare chiar și când fu strigat pe nume.

Când însă vră Martin să se ducă de lângă colivie, se aruncă leul cu o furie nespūsă asupra lui și întinându-și ghiarele printre grătele, sfâșia haina de pe umărul acestuia, și nu lipsi mult ca bătărânu Martin să-și iee plata dela școlarul seu, cu care de cinci ani nu se mai veduse.

(O cură americană.) Multă senzație face acum la San Francisco o nouă cură inventată de un doctor american, pentru vindecarea boalelor de stomac. Principiul inventaturii e că stomacul trebuie tractat întocmai cum vâcarii brazilieni tratează un cal sălbatic. Ei sar în spinarea calului și aleargă cu dînsul prin stepe până-ce animalul recunoaște puterea călărețului.

Stomacul trebuie revoltat prin mâncările cele mai absurde și cura nu trebuie încetată decât după-ce stomacul obosit nu se mai poate lupta.

Aplicarea acestei idei îndrăznețe a dat rezultate strălucite. E adevărat, că toți pacienții susțin că primele două săptămâni sufer curat torturile infernului.

Li-se pare că o ceată de șoareci urmăriți de pisici miolătoare le aleargă prin intestine, apoi își închipuiesc că în interiorul lor se învîrtesc perii de sîrmă și se deschid mereu umbrele. În curînd însă urmează o stare de liniște delicioasă și de apetit nespūs. După patru săptămâni cura e terminată și bolnavul e vindecat cu desăvîrșire.

Eată lista de bucate de care se servesc pacienții în primele zile:

Ântăiul dejun: Supă de lapte cu salată de castraveți și prune uscate.

Al doilea dejun: Sorumbie marinată cu smântână dulce. Biftec cu dulceață de trandafiri.

Prânzul: Supă de fragi cu ridichi și castraveți murați. Șilău fript în unt de ricină. Fieică presărată cu zăhar și scorțișoară. Turtă de ciocoladă cu masline. Brânză cu sirop de vanilie.

Cina: Cartofi cu smeură. Pitefele cu unt de migdale.

(Ântăiu vaca apoi copilul.) În apropiere de Mildenau (Boemia), țeranul Hausmann era ocupat cu băiatul seu, în vîrstă de 11 ani, să aducă nisece fîn de pe câmp, când fu surprins de o furtună.

Copilul mina vacile înjugate la carul cu fîn. Prin violența furtunii, carul se răsturnă și îngropă sub dînsul pe băiat.

Din fericeire băiatul cădă într'un șanț și astfel nu fu sdrobit de greutatea carului răsturnat deasupra lui.

Cu toate-că Hausmann aușia strigătele de ajutor ale băiatului, el avu mai întăiu grijea de a duce vacile la un adăpost sigur într'o curte ce se afla la câteva minute depărtare.

Abia în urmă se întoarse la câmp pentru a scoate pe copilul seu din șanț. Dar era prea târziu! Pe când Hausmann adăpostia vacile, ploaia torențială, care cădea fără întrerupere, umpluse șanțul cu apă și nenorocitul băiat se înecă. Țeranul stupid nu mai scoase din șanț decât cadavrul copilului seu.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Berlin, 18 Septembrie n. Foile se îndoesc, că ar fi adevărată știrea lui „Times”, după care tripla alianță s'ar fi încheiat numai sub anumite condițiuni. Lui „Vossische Zeitung” i-se anunță, că au avut loc lupte sângeroase între Ruși și Afgani, în care acești din urmă au fost bătuti.

Paris, 18 Septembrie n. Toastul din Erfurt al împăratului Wilhelm este comentat de foi în mod serios, de unele chiar în mod agitat.

Vitry, 18 Septembrie nou. Carnot a ridicat la dejuner un toast pentru domni din generalitate și pentru armată, față cu care țeara simte iubire și încredere.

Klagenfurt, 18 Septembrie nou. Inginerul Kudowszky, care la timpul seu și-a omorît amanta, a fost achitat.

Bibliografie.

A eșit de sub tipar:

„Coarda mîinii”. Versuri la morți, conținînd 58 de versuri pentru toate ocaziunile și 2 dialoguri tot în versuri. De Iacob Mureșianu, inventator și cantor. Opul cuprinde 18 coale de tipar, litere garmond. Cei-ce doresc acest op îl pot procura atăt dela autor, cât și dela mult onor. domn Basiliu Podoabă la „Economul” în Cluj și dela compactorul George Hansz. Prețul pentru abonenți e 1 fl., pentru alții 1 fl. 20 cr. și se trimite francat celor-ce trimit prețul.

„Apertorul Sănătății”. Diar ilustrat de medicină și igienă populară. Apare de două ori pe lună sub direcțiunea domnului Dr. N. Manolescu, profesor de oftalmologie la universitatea din București, medic primar de boale de ochi și urechi la spitale, cu concursul domnului: Dr. D. Sergiu, profesor de boale de copii la facultatea de medicină din București, medic primar la spitalul de copii; Dr. Istrati, profesor de chimie la universitatea din București; Dr. Boicescu, medic la spitalul de copii din București; Dr. V. Babeș, profesor la facultatea de medicină din București, director al instit. de patologie și bacteriologie; Dr. Bianu, medic primar la spitalul Horez; Dr. Apostoleanu, medic comunal al orașului Brăila și al apelor minerale dela Lacul-Sărat; Dr. Munteanu, medic primar al spitalului Rodocaneni. Redacția și administrația strada Scaunelor nr. 20 în București. Anul I. Nr. 10 are următorul cuprins: Hereditate sau moștenire. — Originea omului pe pământ și rasele lui. — Un căne turbat pe stratele capitalei. — Pojarul. — Peatra iadului. — Omul față cu maimuțele superioare. — Brâncă. — Bani pe rani. — Beutura săteanului: Rachiul. — Spitalul „Caritatea publică” din stațiunea balneară Lacul-Sărat. — Proces-verbal. — Societatea „Caritatea publică” din stațiunea balneară Lacul-Sărat. — Compunerea societății. — Administrarea societății. — Fondul societății. — Alegerea comitetului. — Dispozițiuni generale.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Posturi vacante:

— Un post de pracicant în drept la tribunalul reg. din Mișcolț. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de notar ci. II. la tribunalul reg. din Agria. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practician în drept la judecătoria cerc. din Alba-Regală. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de jude cercual în Calocsa. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude cercual în Cristurul-sécuesc. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Nagy-Mihály. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

Călindarul zilei

7/19 Septembrie 1891

Iulian: Ianuarie.

Gregorian: Ianuarie.

Soarele: răsare 5,44, apune 6,2

Buletin meteorologic.

Sibiu, 18 Septembrie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. in mm., Temperatura cup și minimumul de temperatură, Maximul de temperatură, Direcția vântului. Observații: 728.2, +0.8, +10.4, +23.2+8.0, NV.

Din țeară 15 Septembrie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosf. in mm., Temperatura Celcius, Vântul (direcția și tăria). Rows: Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 18 Septembrie n.

Hotel „Neurivier”. M. Fried și Bleier din Viena, Schlesiner din Budapeșt, comercianți Baller, sublocotenent din Sibiu. Brandl comerciant din Viena. A. Gojan din Zadova. Regenbogen din Cluj, Bernhard din Britin, comercianți. Pataky, inginer-suprem din Cluj Pályfi, cu soția, din Dobrișin. Ro enfeld, comerciant din Budapeșta. Alex. Bogán din Salonta-mare. Felder și Kasper din Mediaș. Ganz, comerciant din Budapeșta.

Economic.

Concesiune pentru căi ferate. Ministrul de comerț Baross a dat concesiune pentru construirea de căi ferate vicinale: deputaților dietali Iuliu Benedek și Dr. Adolf Fehérvári pentru o cale ferată dela Făgăraș și Zernesci; deputaților Eugen Lázár și Cornel Ábrányi pentru o cale ferată dela Reghinul-săesec la Chezdi-Oșorheiu cu o ramificație la Tulgheș; deputatul Carol Pálmai pentru o cale ferată dela Brașov-Bertalan la Făgăraș; deputatul Aladár Szereaday pentru o cale ferată dela Orlea sub Cetate—Hașeg la Caransebeș și deputatului Emil Szalkai pentru o cale ferată dela Mátészalka la Beregszász.

Starea sîmînturilor în România. Pentru intervalul dela 1—15 August v. afăm în „Timpul”, asupra stării sîmînturilor în România, următorul buletin:

Gorj—Recolta grăului s'a terminat. Porumbul este frumos. Cositul liveșilor s'a terminat. Viile au necesitate de ploaie, de alt fel stau încă frumoase.

Ilfov.—Porumbul deși este bun, însă are mare necesitate de ploaie.

Fălciu.—Trieratul cerealelor s'a terminat, de asemenea și cositul liveșilor. Accidente climatice nu au fost. Insecte vătămătoare sîmînturilor nu s'au ivit.

Mehedinți.—Sîmînturile de porumb din plășile Motru-de-sus, Ocolul, plaiul Cloșani sînt compromise din cauza secetei.

Muscil.—O ploaie generală și abundantă a redat vitalitate porumbului ce suferia de secetă. Accidente climatice nu s'au semnalat. Cositul fînului s'a terminat.

Neamțu.—Recolta ovăselui, fînului și a grăului de primăvară s'a început. Accidente climatice n'au fost decât în comuna Pipirig, unde a cădut ploaie torențială amestecată cu grindină de mărimea nucilor și a alunelor în ziua de 8, cauzând stricăciuni porumbului și grădinilor cu zarzavaturi.

Prahova.—Recolta porumbului este bună. Trieratul cerealelor este aproape terminat. Coasa fînului s'a terminat.

Tecuci.—Seceratul terminat; trieratul continuă. Păpușoii din plășile Bêrlad și Nicorești este bun, cel din plășile Zeletin și Bercheiu mediocru. Cositul fînănelor continuă. Insecte vătămătoare nu s'au ivit.

Rîmnicu-Sărat.—Trieratul cerealelor se urmează cu mare activitate. Cositul fînănelor se va termina în curînd. Porumburile sînt variabile. Arăturile de toamnă sînt bune. Accidente climatice nu au avut loc.

Romanați.—Trieratul cerealelor se urmează cu mare activitate. Cositul fînănelor se va termina în curînd. Porumburile sînt variabile. Arăturile de toamnă se fac cu mare activitate. Viile și grădinile sînt bune. Accidente climatice nu au avut loc.

Romanați.—Porumbul este slab. Dorohoiu.—Trieratul cerealelor se urmează cu activitate. Vegetațiunea porumbului bună. Viile și grădinile în stare mijlocie. Insecte vătămătoare nu s'au ivit. Arăturile de toamnă se urmează cu multă activitate.

Suceava.—În cele mai multe părți seceratul cerealelor este aproape pe isprăvit. Cositul fînănelor se urmează. Porumburile sînt în stare bună, de asemenea și grădinile.

Bacău.—Seceratul și trieratul grănelor s'au urmat, de asemenea și cositul fînănelor. Porumbul sîmînat târziu suferă, grădinile sînt bune. Insecte vătămătoare nu s'au ivit.

Iași.—Seceratul s'a terminat. Trieratul continuă. Starea porumbului este mijlocie. Arăturile de toamnă continuă cu multă activitate. Accidente climatice și insecte vătămătoare n'au fost.

Vlașca.—Starea porumbului și a meiului sînt proaste din cauza secetei; grădinile, liveșile și viile sînt bune.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuite în 4 Septembrie v. 1891.

Bach lui Feitler, sêcară 730 hect., 13.80 lei. Paspati lui Feitler, orz 2900 hect., 7.— lei. Wechsler lui Schmirer, orz 3000 hect., 8.10 lei. Milonas lui Schmirer, orz 1800 hect., 6.65 lei. Milonas lui Schmirer, orz 2650 hect., 6.65 lei. Vlasopulo lui Millas, grâu 2200 hect., 13.35 lei. Lombardo lui Millas, grâu 1420 hect., 11.30 lei. Gussi lui Emberico, orz 1300 hect., 11.90 lei. Emberico lui Czvetovics, grâu 7000 hect., 14.10 lei. Portocala lui Feitler, grâu 2200 hect., 12.25 lei. Portocala lui Feitler, grâu 1000 hect., 11.50 lei. Portocala lui Feitler, grâu 2750 hect., 12.80 lei. Bach lui Politti, grâu 4950 hect., 12.75 lei. Cațica lui Politti, grâu 1020 hect., 12.80 lei. Cațica lui Politti, grâu 1050 hect., 13.25 lei. Cațica lui Politti, grâu 1700 hect., 12.25 lei. Perlea lui Dreifus frer., grâu 450 hect., 12.10 lei. Perlea lui Dreifus frer., sêm. de in 610 hect., 15 lei.

Bursa de mărfuri din Budapeșta deia 16 Sept. n. 1891

Table with 6 columns: Sîmînte, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Rows: Grâu, Băntănesc vechiu, Grâu dela Tisa, Grâu Pesta, Grâu de Alba-Reg., Bactca, Grâu ung. de Nord.

Table with 6 columns: Sîmînte, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Rows: Sêcară, Orz, Nutrețra de vina, Ovăs, Cucuruz (porumb), Mier, Hrîcă.

Table with 6 columns: Mărfi pe termen, Sotul, Prețul per 100 chilogr., Mărfi pe termen, Sotul, Prețul per 100 chilogr. Rows: Grâu, Cucuruz, Ovăs.

Table with 6 columns: Producție diverse, Sotul, Cursul, Producție diverse, Sotul, Cursul. Rows: Sem. de trif., Oile de rap., Uns. de porc.

Table with 6 columns: Producție diverse, Sotul, Cursul, Producție diverse, Sotul, Cursul. Rows: Slănină, Sîu, Prune, Lietar, Miere, Ceară, Spirt.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 18 Septembrie n. 1891.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești. Cump. vînd.

Bursa de Budapeșta.

Din 16 Septembrie n. 1891.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Rente de hîrtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligățiunile desp. regalilor, Imprumut cu premiu ung., Losurii pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hîrtie austriacă, Losurii austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrișuri fonciare ale institut. de cred și economii, Argintul, Galbeni împărtășeci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 16 Septembrie n. 1891.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Rente de hîrtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligățiunile desp. regalilor, Imprumut cu premiu ung., Losurii pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hîrtie austriacă, Losurii austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărtășeci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de București.

Table with 4 columns: 31 August st. v.—4 oare p. m. Casa, Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C. F. R. 6%, Renta rom. (Eur. conv.) 6%, Imprumutul municipal 5%, Scrișuri func. rurale 7%, Scrișuri func. rurale 5%, Idem urbane 7%, Banca Nat. (500 lei vîrs. intr.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei vîrs.), Soc. de Asig. Nat. (200 lei vîrs.), Soc. rom. de reasig., Soc. r. de con. (250 lei vîrs.), Oblig. Cassei Pensionilor, Agio, Schim, Londra 8 luni, Berlin 3 luni, Paris 8 luni, Viena, Agio.

Pentru redacțiune responsabil: Andreu Baltes.

